

"El nostre objectiu és abolir l'exèrcit"

El servei militar viu els seus últims moments però encara hi ha joves condemnats i a la presó per negar-se a anar-hi. Òscar Cervera i Carles Pérez, dos insumbisos a les casernes, ens expliquen les noves perspectives del moviment antimilitarista.

Carles Pérez va abandonar el Centro de Instrucción de Reclutas (CIR) de Càceres a començament de l'any 1997. Després de quatre mesos de presó preventiva, va ser jutjat per un tribunal militar de Badajoz acusat de desertió i condemnat a dos anys i quatre mesos. Actualment torna a ser a la presó militar d'Alcalá de Henares. Òscar Cervera ha estat condemnat a la mateixa pena, i ara que tothom pensa que això de la mili obligatòria ja s'ha acabat, ell sap que el poden detenir en qualsevol moment. Tots dos són de València.

Tos dos pertanyen al Moviment d'Objecció de Consciència (MOC).

Tots dos són desertors, insumbisos a les casernes.

—*Què és la insummissió a les casernes?*

—**ÒSCAR CERVERA:** Aquesta campanya es va posar en marxa l'any 1997, poc després que entrara en vigor el nou codi penal on en principi es treien les penes de presó per als insumbisos però s'instituíen les multes i la inhabilitació. S'havia avançat, és clar, però també era una manera d'amagar la repressió a la insummissió, que continuava. Per això vam iniciar aquesta nova campanya de desobediència civil que situa l'enfrontament directe amb l'exèrcit en primer pla. Perquè abans, els casos havien passat a la justícia civil i els militars feien com que l'assumpte no els afectava. Nosaltres, en canvi, volíem incidir en el fet que el nostre enfrontament és directament contra l'exèrcit. Concretament, el que fem en un primer moment és aparentar que acceptem l'obligatorietat del servei militar i ingressem a la caserna on ens han destinat. Acte seguit, desertem, i ho fem de manera pública, per denunciar què significa el militarisme i reclamar l'abolició dels exèrcits.

—*Cada vegada estireu més de la corda, doncs.*

CARLES PÉREZ: Cal tenir en compte que el nostre primer objectiu és l'abolició de l'exèrcit. Per a això, s'han anat fent servir diferents eines: primer l'objecció de consciència abans de l'intent de normalitzar-la; després, la insummissió, les campanyes d'objecció col·lectiva, d'autoinculpació... La nostra objecció de consciència és una objecció política, una desobediència civil entesa com a mitjà de transformació social. Les diferents campanyes han estat bàsicament això: eines diferents que s'han posat en marxa segons el context social, polític o militar de cada moment.

—*El servei militar s'acaba i vosaltres, encara ara, esteu condemnats per no voler-hi anar.*

C. PÉREZ: Però és que encara és obligatori. Malgrat el missatge equívoc que s'ha volgut transmetre, "l'anunci del final" del servei militar no vol dir que s'haja acabat. La mili continua existint i qui no acata aquesta obligació és jutjat en un consell de guerra i enviat a la presó militar d'Alcalá de Henares, que és on sóc jo.

O. CERVERA: En el meu cas, podríem dir que es-

RAFA GIL

tic pendent –però molt pendent– que em duguen a la presó. La sentència de dos anys i quatre mesos ja és ferma i el meu ingrés pot arribar en qualsevol moment.

—Per afrontar un tribunal militar deu caldre coixí social.

C. PÉREZ: És clar. A més, intentem transformar la repressió que rebem, i tornar-la a qui l'exerceix. Per aconseguir-ho cal, efectivament, molt de suport. Normalment, a més de manifestos, manifestacions i demés, hi ha campanyes d'autoinculpacions, on un bon nombre de persones declaren haver induït l'insubmissió a desertar. Encara que normalment no passa res, aquesta solidaritat pot tenir implicacions legals, perquè la "inducció al delictes" també és considerada delictes.

—Com valoreu aquests onze anys d'insubmissió?

C. PÉREZ: Crec que l'abolició del servei militar és una conquesta i que la seua peça clau ha estat l'acció política del moviment. També cal tenir en compte que ha costat molt de sofriment, que hi ha hagut molta gent a la presó, moltíssima, i, sobretot, que l'abolició del servei militar no és l'abolició de l'exèrcit. Ara, acomplert l'objectiu més proper, tenim una perspectiva més àmplia. I ens fixem, per exemple, en el comerç d'armes. Els fabricants d'armes viuen una època daurada i, quins són els seus clients? Doncs el Marroc, per exemple, un dels principals compradors de l'armament espanyol, i en conflicte contra una població com la del Sàhara occidental. O Turquia, Libèria, Tailàndia...

—Així doncs, la lluita antimilitarista continuarà tenint sentit, un cop acabi definitivament el servei militar obligatori?

"Malgrat el missatge que s'ha transmès, 'l'anunci del final' del servei militar no vol dir que s'haja acabat. La mili continua existint i qui no acata aquesta obligació és jutjat en un consell de guerra i enviat a la presó militar."

Ò. CERVERA: Evidentment, que en continuarà tenint. I m'atrevesc a dir que més encara. Tota la defensa militar està parapetada en un gran secretisme, és qüestió d'estat i, per tant, diuen que no s'ha de qüestionar. Però nosaltres ho fem. Cal fer-ho. Hem de pensar que, per exemple, la posada en marxa del nou exèrcit professional comporta, entre d'altres qüestions, un augment de la despesa militar que, ara mateix, puja a 2,5 bilions de pessetes, aproximadament. És una barbaritat, Això va lligat a la implicació de l'estat espanyol directament en l'estructura militar de l'OTAN, a la participació en missions militars externes, com va ser la guerra de Kosovo, a l'euroexèrcit, etc. Estan augmentant la implicació en aquest model militarista occidental al costat dels EUA i tenen la barra de dir-ne missions humanitàries! Només cal que ens fixem en el que ha passat a Kosovo, on cap dels problemes que existien

Òscar Cervera, a l'esquerra, i Carles Pérez, a la dreta, han estat jutjats en sengles consells de guerra. L'un pot ser detingut en qualsevol moment; l'altre és, actualment, a la presó militar d'Alcalá de Henares.

abans de la intervenció militar de l'OTAN no s'han solucionat i encara ens arriben notícies que el conflicte continua, que hi ha refugiats, desplaçats... En el seu moment no es va intentar incidir en cap solució pacífica, es va apostar per una intervenció militar i ja n'hem vist els resultats.

Ara, a més, com que veuen que necessiten joves, i que no s'hi apunten tan fàcilment com això, el Ministeri de Defensa impulsa, des de fa quatre o cinc anys, una campanya d'introducció a les escoles i als instituts de secundària, i fan conferències, han elaborat unitats "didàctiques", cursos de formació per al professorat...

—I els instituts no s'hi poden negar?

Ò. CERVERA: Sí, és clar! Però hi ha convenis signats entre els ministeris d'Educació i de Defensa, i d'a-

El moviment antimilitarista ha protagonitzat un llarg nombre de mobilitzacions.

Com explica Carles Pérez, les campanyes han estat "eines diferents que s'han posat en marxa segons el context social, polític o militar de cada moment."

quest amb les conselleries dels governs autònoms. És això el que denunciem, aquesta militarització de les escoles. Hi ha endegada una campanya en la qual els claustres i consells escolars expressen la seua negativa a rebre adoctrinament militarista i a promoure l'educació per la pau. Al Principat de Catalunya, per exemple, on ho impulsa la Fundació per la Pau, ja hi ha 300 centres que s'hi han adherit.

—*I l'objecció fiscal, què és?*

O. CERVERA: Amb aquesta campanya ens neguem a pagar el percentatge de la declaració de la renda destinat al pressupost militar. Aquesta quantitat es desvia cap a un projecte social de suport a moviments per la pau, de solidaritat, etc.

C. PÉREZ: La campanya funciona des de 1982. No ha tingut tanta presència pública com la desobediència civil al servei militar, però ara mateix compta amb unes 5.000 persones que ja fan, any rere any, in-submissió fiscal. De moment, l'estat ho tracta per la via administrativa o, simplement, no actua, perquè una de les estratègies del poder és amagar aquesta mena de coses. És el mateix que va passar amb l'objecció de consciència, que al principi ho amagaven, simplement. Per això un dels objectius principals és que això tinga una projecció, que es definesquen les anàlisis i les idees que volen projectar aquestes campanyes.

—*A més de la lluita contra el militarisme, plantegeu també la necessitat d'una presa de consciència activa de la societat.*

C. PÉREZ: Com que pensem que els mitjans han de

ser coherents amb els fins que volem aconseguir, les nostres eines són no violentes. Entenem el militarisme associat al concepte de violència, no tan sols pel que fa a la violència directa, sinó també a la violència estructural, lligada a la injustícia econòmica. Actuem, a més, de manera que les campanyes siguin participatives i obertes. Pensem que així treballem per construir un concepte de democràcia real, de base, radical, directa, participativa. De fet, la desobediència civil que portem a terme és precisament això, una eina radicalment democràtica. Nosaltres no intentem imposar un determinat punt de vista, sinó interpel·lar, obrir un debat sobre les qüestions de defensa, que són precisament les menys democràtiques

fins i tot des del punt de vista de la democràcia formal i electoral. És important obrir canals de participació democràtica perquè se sàpiga què significa el comerç d'armes, què significa la despesa militar, què signifiquen les noves funcions de l'exèrcit o de l'OTAN.

—*El refús a l'exèrcit espanyol ha tingut, darrerament, una plasmació clara en les mobilitzacions que hi ha hagut a Barcelona contra la desfilada.*

—O. CERVERA: Sí. Precisament, l'enfrontament de la població de Barcelona contra la desfilada militar és una resposta molt significativa, impensable si mirem només deu anys enrere. S'ha avançat molt en el camp de la consciència antimilitarista i, a més del fet que les implicacions polítiques de l'exèrcit han quedat en la memòria de la gent, possiblement les campanyes antimilitaristes hi han tingut molt a veure. D'altra banda, la gent ha perdut la por de dir no,

d'enfrontar-se públicament a una estructura que pareixia tan intocable com és l'exèrcit. Per això pense que vivim un moment molt important i cal continuar aprofundint-hi.

—*Què penseu, si us diuen que l'abolició de l'exèrcit és una utopia?*

O. CERVERA: Mira, un 35% de la població del Principat de Catalunya declara públicament que no troba necessari l'exèrcit. Hi ha opinions majoritàries i actives que permeten pensar en la construcció d'alternatives socials. El que és realment una utopia, en el sentit d'impossibilitat o d'absurd, és pensar que es pot construir un món en pau amb exèrcits.

"Hi ha opinions majoritàries i actives que permeten pensar en la construcció d'alternatives socials. El que és una utopia, en el sentit d'impossibilitat, és pensar que es pot construir un món en pau amb exèrcits."

